

Романів Павло Володимирович,
кандидат географічних наук, доцент

Львівський національний університет
імені Івана Франка, м. Львів, Україна,
e-mail: rpavlo2007@ukr.net

АНАЛІЗ МОЖЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЖИДАЧІВСЬКОМУ РАЙОНІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Мета статті полягає в дослідженні актуальних та потенційно можливих туристсько-рекреаційних ресурсів у межах Жидачівського району Львівської області (регіон Придністер'я). аналізуються природні, історико-культурні, біосоціальні активи району у контексті розвитку туристичної діяльності. Одним із ключових завдань є провести SWOT-аналіз можливостей розвитку туристичного господарства регіону дослідження.

Методика. Використано методи порівняння, експертних оцінок, аналізу, синтезу, кореляції, обґрунтування та інші. Застосовано методіку проведення оцінки за бальною шкалою на основі опитування та власних польових досліджень.

Результати. Проведено загальний аналіз наявності ресурсів та благ, котрі актуально та потенційно можуть бути загосподарьовані у туристичній галузі району. Здійснено оцінку Можливостей розвитку видів туристичної діяльності у Жидачівському районі Львівської області. Види туристичної діяльності оцінюються з точки зору ресурсного та інфраструктурно-інституційного забезпечення. Здійснено SWOT-аналіз можливостей розвитку туристичного господарства регіону дослідження.

Наукова новизна. Розкрито можливості та показані потенційні загрози та результати використання туристичних ресурсів, інфраструктури у туристичній діяльності району.

Практична значимість. Приведено певні рекомендації на основі аналітичних відомостей щодо підвищення ефективності управління інноваційними процесами в туризмі на регіональному рівні.

Ключові слова: туристична діяльність, SWOT-аналіз, Жидачівський район, Придністер'я.

Романів Павел Владимирович,
кандидат географических наук, доцент

Львовский национальный университет
имени Ивана Франко, г. Львов, Украина,
e-mail: rpavlo2007@ukr.net

АНАЛИЗ ВОЗМОЖНОСТЕЙ РАЗВИТИЯ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ЖИДАЧЕВСКОМ РАЙОНЕ ЛЬВОВСКОЙ ОБЛАСТИ

Цель статьи заключается в исследовании актуальных и возможных туристско-рекреационных ресурсов в пределах Жидачевского района Львовской области (регион Приднестерья). Анализируются природные, историко-культурные, биосоциальные активы района в контексте развития туристической деятельности. Одной из ключевых задач является провести SWOT-анализ возможностей развития туристического хозяйства региона исследования.

Методика. Используются методы сравнения, экспертных оценок, анализа, синтеза, корреляции, обоснования и другие. Применена методика проведения оценки по балльной шкале на основе опроса и собственных полевых исследований.

Результаты. Проведен общий анализ наличия ресурсов и благ, которые актуально и потенциально могут быть вовлечены в туристическую отрасль района. Осуществлена оценка возможностей развития видов туристической деятельности в Жидачевском районе Львовской области. Виды туристической деятельности оцениваются с точки зрения ресурсного и инфраструктурно-институционального обеспечения. Осуществлен SWOT-анализ возможностей развития туристического хозяйства региона исследования.

Научная новизна. Раскрыты возможности и показаны потенциальные угрозы и результаты использования туристических ресурсов, инфраструктуры в туристической деятельности района.

Практическая значимость. Приведены определенные рекомендации на основе аналитических данных по повышению эффективности управления инновационными процессами в туризме на региональном уровне.

Ключевые слова: туристическая деятельность, SWOT-анализ, Жидачевский район, Приднестерья.

UDC 338.486

Romaniv Pavlo Volodimirovich,
PhD in Geographic, Associate Professor

Ivan Franko National University of Lviv,
Lviv, Ukraine, e-mail: rpavlo2007@ukr.net

ANALYSIS OF OPPORTUNITIES OF DEVELOPMENT OF TOURISM ACTIVITY IN THE ZHYDACHIV DISTRICT OF THE LVIV REGION

The purpose of the paper is to study actual and potentially possible tourist and recreational resources within the Zhydachiv district of Lviv region (the Prydnistriian region). Analyzes the natural, historical and cultural, biosocial assets of the region in the context of tourism development. One of the key tasks is to conduct a SWOT analysis of tourism development opportunities in the research area.

Method. Used methods of comparison, expert evaluations, analysis, synthesis, correlation, justification and others. Methodology for assessing ball scales based on surveys and field research has been applied.

Results. A general analysis is made of the availability of resources and benefits that are relevant and potentially capable of being managed in the tourism sector of the area. The estimation of the possibilities of development of types of tourist activity in Zhydachiv district of Lviv region was assessed. Types of tourism activity are evaluated in terms of resource and infrastructure-institutional support. The SWOT analysis of tourism development opportunities in the region of research was carried out.

Scientific novelty. Opportunities are disclosed and potential threats and results of the use of tourist resources, infrastructure in the tourist activity of the region are shown.

Practical significance. Some recommendations are given on the basis of analytical information on improving the efficiency of management of innovative processes in tourism at the regional level.

Key words: tourism activity, SWOT-analysis, Zhydachiv district, Prydnestr'ya.

Постановка проблеми. Жидачівський район розташований у південно–східній частині Львівської області, басейні річки Дністер, яка поділяє його на дві частини: північну – лівобережну й південну – правобережну. Своєрідною лінією тяжіння в межах району є річка Дністер (регіон Придністер'я). Придністер'я в межах Львівської області репрезентуємо саме Жидачівським районом. Геоморфологічно він

розташований у межах Стрийсько-Жидачівської улоговини. З точки зору туристичного загосподарювання (водний туризм, комбіновані види спортивно-оздоровчого туризму тощо), гідрологічна сітка на основі долини Дністра, а саме його притоки Стрий та Свіча у межах району набирають рис повноцінного їхнього використання за умови відсутності екстремально посушливих років чи паводково-повеневих періодів. Для формування стратегії розвитку регіонів необхідно проводити аналітичну, оціночну роботу з потенціалу розвитку ключових видів господарської діяльності. Пропоновані дослідження є одним з елементів такого роду робіт, можуть бути залучені до розробки планів та програми розвитку регіону.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження туристично-рекреаційного потенціалу регіону відображені у працях вітчизняних та зарубіжних авторів: Бейдик О.О., Бутко М.П., Дутчак С.В., Лось М.А. Зарубіжні економісти приділяють багато уваги дослідженням проблем організації туристичної діяльності, серед яких Луї Д'Аморе, Томас Л. Бартон, С. Каспар, Б. Рітчі, В. Хунцикер, Уільям Г. Шенкир та інші. Проблема розвитку туризму та його конкурентоспроможності на національному, регіональному і місцевому рівнях присвячені дослідження багатьох зарубіжних та українських учених, серед яких: В. Маракова (V. Marakova), Т. Дир (T. Dyr), А. Волак-Тузимек (A. Wolak-Tuzimek); Б. Крстич (B. Krstic), С. Йованович (S. Jovanovic), В. Янковіц-Міліч (V. Jankovic-Milic), Т. Станішіч (T. Stanisic); В. Лінг (W. Ling), Л. Лонг (L. Long). У працях зарубіжних науковців оцінювання стану і розвитку туризму проводиться переважно в рамках категорії «конкурентоспроможність», у той час як українські науковці більшу увагу приділяють категоріям «потенціал», «можливості» та «привабливість», що ми і використовуємо у нашому дослідженні.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Формулювання цілей статті. Для досягнення поставленої мети ми виконували наступні завдання: виявити природно-географічні та історико-культурні передумови розвитку туризму в Жидачівському районі; дослідити інфраструктуру Жидачівського району; дослідити та окреслити головні стратегічні цілі у розвитку туристичної галузі району; провести SWOT-аналіз можливостей розвитку туристичного господарства регіону дослідження; здійснити бальну оцінку можливостей розвитку певних видів туристичної діяльності у районі дослідження.

Виклад основного матеріалу. Природно-географічні особливості району характеризуються різноманітністю та неповторністю. Рельєф району має чітко виражений передкарпатський характер. Цікавою частиною району є Опілля з урочищем Бакоцино, що має високо цінний природоохоронний, історико-культурний (військово-патріотичний) характер. Гідрографічна мережа включає р. Дністер та її притоки р. Стрий та р. Свіча. Рослинний та тваринний світ також різноманітний, потребує

охорони та потенційно може використовуватися як ресурс екотуризму, контрольованого мисливського туризму.

Унікальним природним (природно-техногенним) об'єктом вважаємо найбільший і найглибший кар'єр в Західній Україні в с Подорожнє, котрий має 90 метрів завглибшки, довжиною близько 3 700 м. Територія має потенціал рекреаційно-туристичного використання (пішохідні екскурсії, спортивна риболовля, стаціонарний рекреаційний відпочинок тощо).

Район має тривалу історію формування та становлення, багату на події та пам'ятки, що збереглися до наших днів. Важливими історико-культурними центрами є Жидачів, Журавно, Ходорів, П'ятничани, Гніздичів, Соколівка. Ці населені пункти створюють територіально-туристичний каркас району та формують основу територіального туристичного продукту.

Жидачівський район інтегрований у міжнародну співпрацю у різних галузях господарства. Місто Жидачів та Жидачівський район завдяки ряду якісних кроків (в попередні роки) намагаються заявити про себе як місце туристичного призначення в Україні та Польщі через туристично-інформаційну політику. Прикладом такого співробітництва є те, що ГО «Асоціація польських підприємців Львівщини» започаткувала проект «Журавно – місто історичної та культурної спадщини двох народів – українського та польського», що реалізується із жовтня 2016 року. Прикладом культурної та туристичної співпраці є наміри про відкриття першого в Україні музею «батькові польської літератури» Миколаю Рею у смт Журавно. У рамках цієї події підписано декларацію намірів, щодо відкриття у вересні 2018 року музею Миколая Рея у Журавні. Міжнародне співробітництво у туристичній галузі триває у межах Мікропроекту № 8 «Спільне представлення туристичних, етнічних та культурних особливостей Жидачівського району (Україна) та Сяноцького повіту (Польща) на міжнародному туристичному ринку», який реалізовує Жидачівська районна рада в партнерстві з Сяноцьким повітом у складі парасолькового проекту № IPBU.03.02.00-76-820/12-00 «Спільна промоція туристичних можливостей та культурно-історичної спадщини Львівської області, Підкарпатського і Люблінського воєводств» за співфінансування ЄС в рамках Програми транскордонного співробітництва «Польща-Білорусь-Україна 2007-2013». У рамках мікропроекту проводяться дослідження туристичної галузі району, різноманітні спільні навчання, майстеркласи, презентації, конференції [1].

Посилення міжрегіональної співпраці може допомогти консолідувати ресурси для вирішення пріоритетних проблем та сприяти усуненню значних диспропорцій у розвитку території, навіть попри брак фінансових ресурсів у місцевого бюджету. Інвестування коштів «заробітчан» у місцевий бізнес та розвиток сільського зеленого туризму сприятимуть підвищенню доходів сільських домогосподарств.

Периферійність регіону продовжуватиме тенденцію недостатньої уваги до промоціювання його туристично-рекреаційних активів, що з іншого боку мусить активізувати місцеве населення та громади, акцент на

транзитність району у сенсі річки Дністер (водний туризм) та можливість будівництва інфраструктурних об'єктів обслуговування туристів-водників.

Таблиця 1.

Можливості розвитку видів туристичної діяльності у Жидачівському районі Львівської області

№ з/п	Вид туризму за метою туристичної подорожі	Оцінка можливостей розвитку (за 5-ти бальною шкалою)	Дестинації поширення та перешкоди для розвитку
1	Культурно-пізнавальний	<u>4</u> 2	Вся територія, особливо у містах (Жидачів, Ходорів), селищах міського типу (Журавно, Гніздичів), селах (Кохавино, Соколівка). Перешкоди стосуються транспортної доступності, рекламно-інформаційної діяльності.
2	Курортно-лікувальний	<u>1</u> 1	Спеціалізований санаторій у смт Журавно. Можливість його перепрофілювання на кліматотерапевтичний у поєднанні з комплексним відпочинком спричинить залучення нових сегментів споживачів, у різні сезони року.
3	Релігійний, паломницький	<u>3</u> 1	Ресурси у Кохавино, Жидачеві, дерев'яні церкви у малих селах.
4	Етнічний, в т. ч. сентиментальний, етнографічний, ностальгійний	<u>4</u> 3	
5	Діловий туризм	<u>1</u> 2	Наявність ЖЦПК дає можливість приймати ділові делегації у Жидачеві на базі готелів Галпін, Удеч. Конференції на історико-культурну тематику сприяють розвитку ділового туризму. Промоція району потребує уваги від місцевої влади та неурядових організацій.
6	Екологічний туризм	<u>5</u> 3	Територія району має потенціал рекреаційно-туристичного використання (пішохідні екскурсії, спортивна риболовля, наявність природоохоронних територій тощо).
7	Сільський зелений туризм	<u>4</u> 3	Вся територія району придатна для розвитку цього виду туризму. Перешкодами є слабка конкуренція з високорозвиненою інфраструктурою сільського туризму сусідніх територій (Бескиди, Івано-Франківська область...)
	Спортивно-оздоровчий туризм:		
8	Пішохідний	<u>5</u>	Вся територія району.

		2	
9	Водний	$\frac{5}{3}$	Річки Дністер, Свіча, Стрий. Дністер є транзитною частиною водних маршрутів у районі. Річки Свіча та Стрий залежні від погодних умов, у межах придатність для організації водних мандрівок є обмеженою.
10	Комбіновані види	$\frac{4}{1}$	Придатна вся територія району, проте відсутність маркованих маршрутів, інфраструктури обмежує організацію комбінованих багатоденних спортивно-оздоровчих маршрутів.
11	Гастрономічний туризм	$\frac{1}{1}$	Елементи місцевої регіональної кухні не відомі широкому загалу туристів, щоб бути самостійним туристичним ресурсом. Проте елементи гастрономії супроводжують організацію інших видів туризму в районі та є їхнім органічним доповненням.
12	Подієвий	$\frac{3}{1}$	Подій у районі багато. Більшість з них мають локальний, місцевий, регіональний характер, тому не відзначаються масштабами організації.
13	Геотуризм	$\frac{4}{3}$	Унікальна долина річки Дністер з відслоненнями різних геологічних епох у південній частині району. Наявність унікальних природно-техногенних об'єктів – Подорожненського кар'єру та водойми, що утворилася на його місці. Її унікальність полягає в її глибині (найглибша техногенна водойма України) та можливості її використання у рекреаційно-туристичній діяльності після проведення рекультиваційних робіт.

Примітка: види туристичної діяльності оцінюються з точки зору ресурсного (над ризикою) та інфраструктурно-інституційного (під ризикою) забезпечення.

SWOT-аналіз проводився протягом 2017-2018 рр. з використанням статистичних даних, стратегії соціально-економічного розвитку району, власних польових досліджень території Жидачівського району та окремих природно-географічних, історико-культурних, соціально-демографічних одиниць його потенціалу. Головні результати представлені у таблиці 2.

Результуючою дією SWOT-аналізу є розробка SWOT-матриці. SWOT-матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між «внутрішніми» (сильні та слабкі сторони) та «зовнішніми» (можливості та загрози) факторами, які мають стратегічне значення для Львівської області та Жидачівського району. Саме ці взаємозв'язки дозволяють сформулювати порівняльні переваги, виклики і ризики, які є основою для стратегічного вибору – формулювання стратегічних та операційних цілей розвитку району на довгострокову перспективу.

Таблиця 2

*Результати SWOT-аналізу актуальних та потенційних
можливостей розвитку туристичного господарства Жидачівського
району*

<i>Сильні сторони</i>	<i>Слабкі сторони</i>
<p>1. Наявна архітектурно–історична та культурна спадщина.</p> <p>2. Наявні місцеві музеї, заклади культури.</p> <p>3. Наявність природних та рекреаційних ресурсів (мінеральні води, природні копалини, пам’ятки садово–паркового мистецтва тощо).</p> <p>4. Потенціал для «сентиментального», релігійного, водного, спортивно-пішохідного, екологічного, сільського зеленого та інших видів туризму.</p> <p>5. Історичні зв’язки з українською діаспорою у світі.</p> <p>6. Потенціал участі у міжнародних проектах.</p>	<p>1. Відсутність санаторно–курортних установ.</p> <p>2. Відсутність узаконених природно–ландшафтних парків, за наявними територіями для цього (як приклад – Урочище «Бакоцино»).</p> <p>3. Недостатня кількість готелів різних категорій.</p> <p>4. Привабливість архітектурно–історичних будівель, споруд, визначних місць піддається ризику через соціальні патології та руйнування, недотримання умов їхньої експлуатації (Палац Скшинських у смт Журавно після пожежі знаходиться у жалюгідному стані).</p> <p>5. Незначна туристично-рекреаційна промоція регіону.</p> <p>6. Відсутні місцеві та регіональна туристичні агенції.</p> <p>7. Відсутність Жидачівщини у обласній туристичній мережі.</p> <p>8. Недостатньо та неналежно розвинута інфраструктура охорони природи.</p> <p>9. Екологічні проблеми (проблеми зникнення, руйнування русла та забруднення малих річок, проблеми викидів Жидачівського ЖЦПК).</p> <p>10. Недостатнє фінансування культурних, освітніх закладів та організацій.</p>
<i>Сприятливі можливості</i>	<i>Потенційні загрози</i>
<p>1. Розвиток «сентиментального» туризму для українців, поляків, євреїв і т.д.</p> <p>2. Результативна промоція країни, Львівщини та Жидачівщини.</p> <p>3. Поліпшення міжнародного іміджу України та регіону, сприяння міжнародним зв’язкам.</p> <p>4. Поліпшення екологічної ситуації району, збереження її цінного природного середовища.</p> <p>5. Розвиток різних елементів туристичної та відпочинкової інфраструктури, зокрема на техногенних об’єктах.</p>	<p>1. Занепад архітектурних пам’яток та урбаністичної структури району.</p> <p>2. Недостатньо активна та ефективна промоція району на рівні області, на рівні України та міжнародному рівні.</p> <p>3. Стійкий негативний міжнародний імідж України та Львівської області.</p> <p>4. Недостатнє поліпшення туристичної інфраструктури, розрахованої на різні цільові групи.</p> <p>5. Складна екологічна ситуація.</p> <p>6. Зменшення інвестицій в екологічну інфраструктуру та охорону навколишнього середовища.</p>

Порівняльні переваги (визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей).

- Сильними сторонами Жидачівського району є вигідне економіко-географічне розташування, зокрема наявність природно-географічних благ, котрі можливо трансформувати у ресурси.
- Жидачівщина має значний потенціал для інтенсивного розвитку туристично-рекреаційної сфери, зокрема курортів, та розвитку зеленого, спортивного, сентиментального туризму – це значна кількість історико-культурних й архітектурних пам'яток; велика кількість природних та рекреаційних ресурсів. Також для району характерний незначний ступінь антропогенного забруднення довкілля (у порівнянні з іншими регіонами України) та однорідний етнічний склад населення з високим почуттям патріотизму, релігійності, з орієнтуванням на українські традиції.
- Потенціал міжнародної співпраці.

Виклики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

- Посилення міжрегіональної співпраці може допомогти консолідувати ресурси для вирішення пріоритетних проблем та сприяти усуненню значних диспропорцій у розвитку території, навіть попри брак фінансових ресурсів у місцевого бюджету.
- Інвестування коштів «заробітчани» у місцевий бізнес та розвиток сільського зеленого туризму сприятимуть підвищенню доходів сільських домогосподарств.
- Стан багатьох об'єктів історико-архітектурної спадщини може бути покращений завдяки таким можливостям, як інтенсивний розвиток туристично-рекреаційної сфери, а також розвиток державно-приватного партнерства.
- Децентралізація системи управління (від центру до громад) та розширення власних повноважень органів місцевого самоврядування збільшуватимуть фінансове забезпечення місцевих бюджетів, що призведе до покращення стану об'єктів соціальної інфраструктури та зменшення диспропорцій у розвитку території.

Ризики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз).

- Негативні демографічні тенденції (скорочення населення, висока трудова міграція за кордон, підвищення демографічного навантаження) створюють ризик для подальшого «старіння» населення та поглиблення невідповідності між пропозицією і потребами регіонального ринку праці.
- Невирішеність проблеми поводження з відходами, зокрема зберігання та переробки хімічних засобів захисту рослин та інших небезпечних відходів, локальні екологічні проблеми (у т. ч. підтоплення, деградація земельних ресурсів) можуть бути загострені через інтенсивне природокористування.

Висновки. Так звана периферійність регіону продовжуватиме тенденцію недостатньої уваги до промоціювання його туристично-рекреаційних активів, що з іншого боку мусить активізувати місцеве населення та громади здійснювати акцент на транзитність району у сенсі річки Дністер (водний туризм) з можливістю розбудови воднотуристичної інфраструктури. Аналіз ресурсно-інфраструктурних можливостей показав як потенціал так і загрози, котрі перешкоджають ефективному туристичному загосподарюванню Жидачівського району.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Жидачівської РДА. [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.zhydachivrda.org.ua.
2. Івченко А.І., Пацура І.М., Панасюк О.С. Рідкісні дерева парку селища Журавно / Науковий вісник НЛТУ України. – 2008. – Вип. 18. 11 с.
3. Романів П. Актуальні та потенційні можливості туристичної діяльності у Наддністрівському туристичному районі / П. Романів // Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід / Матеріали ІХ міжнародної конференції з міжнародною участю. - Львів, 2015. - С. 164-168.
4. Романів П. Гамкало М. Тенденції формування туристичного продукту на території Наддністрівського туристичного району. Географія і туризм: міжнародні виклики українському туризму / Матеріали V міжнародної наукової конференції. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. – С. 174-178.
5. П. Романів. Розвиток туризму в басейні р. Дністер у контексті сталого розвитку / М. Гамкало, П. Романів, А. Манько // Сталій розвиток – стан та перспективи: Матеріали Міжнародного наукового симпозиуму SDEV'2018 (28 лютого–3 березня 2018 року, Львів-Славське, Україна). – Львів, 2018. – 343 с. С. 296-298.
6. М. Hamkalo, P. Romaniv, V. Rozhak. Active tourism development in the Carpathian region // Archives of tourism, hospitality and sport science – Vol. 1, Year 2017, Univ. Vincent Paul, Lublin - P. 41-54.

Список использованных источников:

1. Официальный сайт Жидачевской РГА. [Электронный ресурс]. Режим доступа: www.zhydachivrda.org.ua.
2. Івченко А.І., Пацура І.М., Пинск А.С. Редкие деревья парка поселка Журавно / Научный вестник НЛТУ Украины. - 2008. - Вип. 18. 11 с.
3. Романів П. Актуальные и потенциальные возможности туристической деятельности в Наддністрівському туристическом районе / П Романів // География, экономика и туризм: национальный и международный опыт / Материалы ІХ международной конференции с международным участием. - Львов, 2015. - С. 164-168.
4. Романів П. Гамкало М. Тенденции формирования туристического продукта на территории Наддністрівського туристического района. География и туризм: международные вызовы украинскому туризму / Материалы V международной научной конференции. - Львов: Издательский центр ЛНУ им. Ивана Франко, 2011. - С. 174-178.
5. П. Романів. Развитие туризма в бассейне р. Днестр в контексте устойчивого развития / М. Гамкало, П. Романів, А. Манько // Устойчивое развитие - состояние и перспективы: Материалы Международного научного симпозиума SDEV'2018 (28 февраля-3 марта 2018, Львов-Славское, Украина). - Львов, 2018. - 343 с. С. 296-298.

References:

1. Official site of the Zhydachiv Regional State Administration. [Electronic resource]. Access mode: www.zhydachivrda.org.ua.
2. Ivchenko A.I., Patsura I.M., Panasyuk A.S. Rare trees of the park of Zhuravno settlement / Scientific herald of NLTU of Ukraine. - 2008. - Vip. 18. 11 p.

3. Romaniv P. The current and potential opportunities for tourism in the Transdnestrrian tourist region / P. Romaniv // Geography, economy and tourism: national and international experience / Materials of the IX international conference with international participation. - Lviv, 2015. - P. 164-168.
4. Romaniv P. Gamkalo M. Trends in the formation of tourism product in the territory of the Transdnestrrian tourist region. Geography and Tourism: International Challenges to Ukrainian Tourism / Materials of the V International Scientific Conference. - Lviv: Publishing Center of LNU them. Ivan Franko, 2011. - P. 174-178.
5. P. Romaniv. Development of Tourism in the Dniester River Basin in the Context of Sustainable Development / M. Gamkalo, P. Romaniv, A. Manko // Sustainable Development - State and Prospects: Materials of the International Scientific Symposium SDEV'2018 (February 28-March 3, 2018, Lviv-Slavske, Ukraine). - Lviv, 2018. - 343 pp. S. 296-298.
6. M. Hamkalo, P. Romaniv, V. Rozhak. Active tourism development in the Carpathian region // Archives of tourism, hospitality and sport science – Vol. 1, Year 2017, Univ. Vincent Paul, Lublin - P. 41-54.